

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

26. Unius Ecclesiae alteri Ecclesiae subjectio an probanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

aliqua ex parte probetur, saltem semiplena probatione, ne Judici ordinario passim illud fiat, Innoc. Dom. & Franc. cap. solet nu. 10. de sent. excom. in 6. Covar. in rep. cap. Almatator part. 1. §. 12. n. 7. eod. in 6. fol. 384. Roia decis. 308. in novis & dec. 116. in An-
 tuquis. Quod secus est, quando Jurisdictio excommunicantis fundata non est de Jure
 communi, ut latius exemplis illustrat Philippus Francus d. cap. solet. nu. 18. & novis-
 sime Profer. Farinac. dec. 382. par. 2. tradens Ordinarium habere t. m. pro se Juris com-
 munitis adissentiam manu tenendum esse, si alii ad sint actus possessorii, quamvis ex
 adverso actus contrarii proponatur, uti latius videre est apud eundem Farinac.

QUESTIO XXV.

Utrum de causa exemptionis subjectionisve transigi possit?
 Distingendum est, ut gratis transigere liceat, at verò ut non gratis, sed aliquo
 temporali dato, vel accepto, non liceat propter simoniacam labem, quæ si
 spiritualis sit Jurisdictio, prohibetur. text. cap. præterea 2. de transact. ubi Innoc. & DD.
 unde consequens est, ut si transactio censu aliquo novo roboretur, non subsistat,
 secus verò si antiquus fortè remittatur, veterem enim censum, cum sit jus spirituale,
 possit Ecclesia subiecta pro exemptione consequenda remittere dominantæ, uti tra-
 dit Innocentius d. e. præterea.

QUESTIO XXVI.

Unius Ecclesiæ alteri Ecclesiæ subiectio an probanda.

SUMMARIUM.

1. Una Ecclesia alterius ancilla esse non de-
 bet.
2. Una Ecclesia alteri subiecta esse potest,
 subiectioque ab eo probanda est, qui in ea
 se fundat.
3. Probare quisque debet id quod sua inten-
 tionis est fundamentum.
4. Testes de subiectione deponentes, quali-
 ter deponere debeant.
5. Duplex subiectionis species.

Licet regulariter una Ecclesia alterius ancilla esse non possit, Bald. cap. item si Epi-
 copus num. 3. tit. Episcopum vel Abbatem, cap. quia per ambrosiam de Rescriptis in 6.
 Alphonsus Soto ad reg. Cancell. 12. n. 2. ubi Ioannes à Chokier frater meus fol. 264. mhi-
 lomitus tamen una Ecclesia alteri subiecta esse potest, subiectioque ab eo proban-
 da est, qui in ea subiectione se fundat. Far. in decis. 39. per tot. part. 2. probare enim
 debet, quod suæ intentionis est fundamentum. l. ei qui ff. de probat. Far.
 decis. 697. nu. 1. 717. nu. 4. par. 1. qua quidem in probationis specie, id peculiare est, ut
 testes de subiectione deponentes, dicti sui rationem adijciant, alioquin non probant.
 Bald. conf. 286. nu. 3. lib. 2. & Egid. decis. 64. Anteus dec. 282. lib. 1. Caputq. decis. 34. lib.
 1. Far. decis. 39. nu. 1. in fin. part. 2. Quibus autem modis una Ecclesia alteri subiecta
 probari possit, infra, peculiaribus quaestionibus ostendi, qu. 32. 33. 50. & 59.

Kkk, 2

Potro

Porro, duplex recenseri potest subjectionis species. *Wamef. conf. 455. de Regal. tom. 2.* una mediata, altera immediata: hæc ita dicta, quod sine medio proximo cui subicitur, & in quo nemo in superioritate præcedit, *l. proximus ff. de verb. signifi. lo. Monachus cap. cupientes nu. 29. de elect. in 6. uti ego alio in loco exemplis ad huc demonstravi tom. 1. l. 1. q. 2. in fin.*

Q U Æ S T I O XXVII

Subjectio unius Ecclesie, quanto tempore præscribitur?

PAUCIS respondeo annis quadraginta. *Farin. doc. 39. part. 2. idque respectu Actuum qui præscripti sunt: subjectio, n. præscripta quo ad certos actus, non extenditur ad alios actus non præscriptos. Archid. cap. plures in pr. 16. qu. 1. Farin. d. decif. 39. nu. 2. quod restringo, nisi subjectio fulciretur ad iustitiam Juris communis, c. cum persona de Privileg. in 6. Farin. decif. 273. nu. 1. & 2. part. 2. Jura cum tunc actus sint causati de titulo universali, extendendi sunt ad aliorum actuum possessionem universalem: quippe quod magis attendenda sit causa actus, quam illius actus exercitium. Bald. l. 1. in 2. nu. 24. vers. du. dec. C. de Emancip. cap. auditus nu. 19. de præscript. Farin. d. decif. 273. nu. 2. in fin.*

Q U Æ S T I O XXVIII.

Episcopus an manutenendus est in possessione universalis suæ Jurisdictionis adversus Archidiaconos Jurisdictionem causarum criminalium aut matrimonialium prætendentes?

S U M M A R I U M.

1. Episcopus manutenendus in sua jurisdictione adversus Archidiaconos.
2. Etiam si prætendant possessionem immemorabilem, modò tamen illa non sit valida aliquo titulo.
3. Archidiaconi prætendentes aliquam jurisdictionem, debent illam specificè probare.
4. Pendente causa jurisdictionis, Episcopus non potest aliqua inhibitione impediri.
5. Ad probationem temporis immemorabilis qua requirantur.
6. Quasi possessio non acquiritur ab patientia & scientia ejus adversus quem præscribitur.

Respondetur, Episcopum habere assistentiam juris communis, & Concilians, ideoque eum in sua universali Jurisdictione manutenendum, *cap. cum persona ubi Franc. de Privileg. in 6. cap. cum Episcopus de offic. rod. in 6. cap. omnes Basilica 16. qu. 7. Rom. conf. 180. nu. 4. Feder. conf. 145. n. 6. latè Farinac. decif. 343. & 248. per tot. part. 2. & dec. 273. ead. part. Conf. Trid. sess. 24. c. 20. §. ad hæc de reform. idque etiam si Archidiaconi prætenderent possessionem immemorabilem: dummodo tamen ejusmodi possessio immemorabilis non sit per aliquam rem judicatam, aut titulum æqui-*